

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af »Rådet for bæredygtig energiuudvikling«.

Af Anni Svanholt (SF) m.fl.
(Fremsat 21/11 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Regeringen har sympati for intentionerne i dette forslag. Jeg vil imidlertid bede om, at vi først tager stilling til forslaget i forbindelse med behandlingen af regeringens forslag til energiplan.

Kort før jul fremlagde jeg et beslutningsgrundlag for den fremtidige energipolitik i Danmark, publikationen »Danmarks Energifremtider«, der viser alle de muligheder, vi har, de potentialer, der er, og også de forskellige udviklingsforløb, der kan være, alt efter hvilke politiske beslutninger man træffer.

Efter fremlæggelsen af »Danmarks Energifremtider« vil der blive afholdt konferencer, møder og diskussioner, og regeringen vil ud fra alle de bidrag, vi modtager, fremlægge den reviderede energiplan i april måned.

Et meget vigtigt element i denne energiplan er naturligvis, at vi lever op til vores klimapolitiske målsætninger på miljøområdet. Det er naturligvis også opgaven at tage hensyn til

spørgsmål som forsyningssikkerhed, økonomi og beskæftigelse, som for os spiller en væsentlig rolle i forbindelse med en fremsynet miljøbestemt energipolitik.

I den sammenhæng skal vi diskutere den fremtidige indretning af rådgivningsstrukturen på energiområdet, og dér vil jeg meget gerne lade de intentioner og tanker, som SF her har lagt frem, indgå i arbejdet, og jeg tilsiger, at vi kan tage en drøftelse også i Folketingets Enerkipolitiske Udvalg om, hvordan vi bedst kan leve op til de fælles målsætninger.

Erik Mortensen (S):

Vel ikke særlig overraskende kan jeg på Socialdemokratiets vegne støtte ministerens sympati for indholdet af beslutningsforslaget her.

Samtidig kan jeg også på partiets vegne sige, at vi finder det meget naturligt, at der er en sammenhæng mellem etableringen af et sådant råd og behandlingen af energiplanen, som ministeren netop har nævnt. Vi finder det helt naturligt, at der både tidsmæssigt og ikke mindst indholdsmæssigt vil være en sammenhæng, sådan at etableringen af rådet vil være yderst fornuftig i forlængelse af en behandling og eventuel vedtagelse af en ny energiplan.

Et enkelt område ud af de mange i øvrigt meget konstruktive forslag, der er indbygget i forslagsstillernes oplæg, skal være at drøfte, om det skal være ét råd, som teksten angiver. Vi er nogle, der i hvert tilfælde har modtaget oplysninger om det hensigtsmæssige i, at der bliver flere, idet de enkelte sektorer måske vil agere mere entusiastisk frem for et enkelt samlet råd, der dækker hele området omkring vedvarende energi.

Men kort må vi sige, at den naturlige sammenhæng er at behandle sagen her sammen med energiplanen, så til trods for de gode kvaliteter i forslaget kan vi ikke støtte det i den nuværende form. Vi forventer, at etableringen af et sådant råd eller måske flere vil indeholde mange af de elementer, som ligger i beslutningsforslaget her, men den endelige udformning skal finde sted i forlængelse af behandlingen af det annoncerede forslag fra regeringen om en energiplan.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Regeringen vil i løbet af foråret 1996 fremlægge forslag til en ny energiplan, hvor der vil blive lagt vægt på, at den vedvarende energi får en endnu større plads, end den allerede har.

I den forbindelse vil regeringen også tage den samlede udvalgsstruktur m.v. på det vedvarende energiområde op til vurdering, herunder også det forslag, som SF og fru Anni Svanholt har fremsat.

Aktuelt er der nedsat et VE-råd i Energistyrelsens regi, og i Det Radikale Venstre er vi enige i, at der nu er brug for at få en ny instans, først og fremmest et råd eller et udvalg, som fungerer en smule mere uafhængigt end det nuværende VE-råd, et råd, som har sit eget sekretariat, og som ikke i så høj grad som det nuværende VE-råd er styret af partsinteresser.

Med den nye energiplan vil der blive skabt en ny mere overordnet platform for vedvarende energi, men planer gør det jo ikke alene. Eksempelvis har den overordnede målsætning om 10 pct. elforsyning fra vindmøller ikke for øjeblikket hjulpet med til at sætte skub i den aktuelle konkrete vindmølleudbygning.

Uden aktiv opfølgning og konkrete initiativer og handlinger på lokalt plan sker der ikke noget i praksis, og det er her, jeg synes, den store udfordring kommer til at ligge for det kommende nye råd. Det lokale initiativ, de lokale aktører, er helt afgørende, når der skal ske en udnyttelse af vedvarende energi. De lokale vindmøllelav og de lokale landboforeninger er eksempler på parter, der er helt afgørende for at sætte gang i udbygningen af vindmøller og biogasanlæg.

Det er med dette udgangspunkt, Det Radikale Venstre støtter, at der etableres et råd, som kan støtte og bidrage til bl.a. udviklingen af lokale, konkrete initiativer vedrørende praktisk udnyttelse af vedvarende energi, så ud over de forslag, som ligger i SF's beslutningsforslag, vil jeg opfordre til, at vi også tænker på, hvordan rådet kan bidrage til at understøtte de lokale initiativer, sådan at de folkelige kræfter derude lokalt bliver involveret i udbygningen af den vedvarende energi.

Men som sagt er vi i Det Radikale Venstre meget på linje med SF's forslag, og vi glæder os til at se, hvordan det går med udviklingen af arbejdet med den nye energiplan, og vil gøre vores til, at de ideer, de initiativer, som er foreslået af SF, bliver indarbejdet i den kommende energiplan.

Peter Hansen-Nord (V):

Til fru Anni Svanholt og beslutningsforslag nr. B 51: Jeg forstår beslutningsforslaget således, at det eksisterende VE-råd selv er kommet med

nogle forslag om, at de godt vil have en revurdering af den måde, de arbejder på, og også af de interesser, der skal have indflydelse.

Den debat synes jeg er god at få. VE-rådet har vi jo selv nedsat i sin tid med de forskellige underudvalg. Det kan godt være, der er nogle fejl her, det tør jeg ikke sige, men der sidder altså løbende udvalg; jeg har selv i sin tid været med i et af dem.

Om denne udvalgsstruktur er forkert eller ej, har jeg svært ved på nuværende tidspunkt at vurdere, men vi må da sige, at de ting, som man dengang tilsigtede skulle være dækket, herunder vindmøller, biomasse og andre ting, har man haft særskilte udvalg, der har arbejdet med.

Det, der for mig umiddelbart giver lidt problemer med fru Anni Svanholts beslutningsforslag, er selvfølgelig til dels, at vi skal have hånd i hanke med, hvad det er for interesser, vi placerer i disse udvalg. Det er forsøgt beskrevet under en af pindene til forslaget, hvem fru Anni Svanholt tænker på. Jeg kunne nævne 10 andre, som også mere økonomisk er direkte involverede i de her ting, og som jeg også mener bør have afgørende indflydelse ved en reorganisering af det vedvarende energiråd.

Jeg synes nok, at der i nogle af pindene er lagt noget større kompetence over i et kommende reorganiseret VE-råd, end vi tidligere har set, og jeg synes også, at man under udvalgsarbejdet burde foretage en slags analyse af, hvad der ligger i det.

Jeg tror ikke, at man tjener miljø sagen bedst ved at dele det ud på alt for mange hænder, men ved, at vi her i Folketinget, som jo i den sidste ende har ansvaret, tager de afgørende debatter og diskussioner, der skal ligge til grund for de penge, som disse råd kan få lov til at operere videre med.

Men ellers er der sikkert meget fornuftigt i beslutningsforslaget, og vi kan jo kigge på det i udvalgsarbejdet. Der er ikke meget revolutionerende over det, men som sagt: Kompetencefordeling, rådssammensætning og andet er vigtige elementer i forslaget.

Torben Rechendorff (KF):

Da mit partis ordfører også er bukket under, skal jeg på den konservative folketingsgruppes vegne fremføre følgende:

Vi er helt enige med SF i, at det er vigtigt, at vi fortsat lever op til vores internationale forpligtelser om bl.a. klimakonventionen, ligesom Det

Konservative Folkeparti også fortsat naturligvis står bag »Energiplan 2000« og dens målsætning.

Vi er også enige med SF i, at det er vigtigt, at tidshorisonten for dansk energipolitik bliver væsentlig længere end den øjeblikkelige, altså at vi strækker den ud over år 2005. Det har noget at gøre med muligheden for en fornuftig økonomi i de trufne beslutninger.

Derimod er vi lidt mere skeptiske over for spørgsmålet om, hvorvidt det skal gøres lige præcis på den måde, som SF foreslår. Det hænger sammen med, at det i 1991 nedsatte rådgivende vedvarende energiudvalg i øjeblikket fungerer videre på en dispensation, og at udvalgets arbejde og dets samlede struktur skal underkastes en politisk vurdering med efterfølgende beslutning.

Vi så gerne, at dette arbejde blev afsluttet og hele området tænkt ind i en større sammenhæng, herunder energiministerens plan for Danmarks energifremtid og diskussionen herom.

Med andre ord: Vi mener bestemt fra konservativ side, at de beslutninger, vi træffer på det energimæssige område, skal være saglige, velunderbyggede og undersøgte – naturligvis. Men hvordan det helt præcis skal ske, ved vi ikke, eller om det nødvendigvis er et lovgivnings-spørgsmål.

Vi så i virkeligheden helst, at energiministeren selv fandt frem til, hvordan opgaverne i ministeriet skal organiseres. Der skal selvfølgelig fremlægges planer, og i den forbindelse skal de organisationer og personer, som SF også forestiller sig og nævner, naturligvis høres.

Hvis man til sin tid efter overvejelserne ønsker et sådant råd nedsat, skal vi ikke sådan umiddelbart protestere, men vi er lidt betænkelige ved, at Folketinget skal blande sig i, hvordan ministeren rent faktisk udøver sin myndighed. Men vi er klar til at se på det i udvalget.

Kim Behnke (FP):

Der er jo ikke så mange tilbage på dette frem-skredne tidspunkt, men Fremskridtspartiet er selvfølgelig til stede, og jeg skal på partiets vegne fremføre vore synspunkter omkring SF's beslutningsforslag.

Der mangler noget i dette beslutningsforslag. Der mangler for det første en melding om, at man samtidig med nedsættelsen af dette råd for bæredygtig energiudvikling får nedlagt en række andre råd af forskellig karakter, som findes i øjeblikket. SF gør i bemærkningerne selv

opmærksom på, at vi har VE-rådet, og at dets fremtid i øjeblikket er usikker. Men SF træffer ikke den beslutning, der siger, at VE-rådet skal ophøre med sit virke, og at dette nye råd skal erstatte det eksisterende VE-råd.

Derudover er der en række andre organer under Miljø- og Energiministeriet, som vi mener bør nedlægges. Ellers får vi meget hurtigt en kompetencekrig imellem det nye råd for bæredygtig energiudvikling og eksisterende organer, som mener, at de har ret til at tage sig af de her ting.

Jeg skal bl.a. pege på, at nogle af de emner, der bliver nævnt omkring afvikling af høringer, gennemførelse af konferencer, tværgående udredning m.v. er nogle af de opgaver, som det nye Teknologiråd jo også har på deres dagsorden. Jeg kan i den forbindelse sagtens forestille mig, at Teknologirådet vil føle, at en del af deres virke bliver taget fra dem, eller også bliver det en arena for krig mellem dette nye råd og det eksisterende Teknologiråd.

Hvis man ser på det virke, som det gamle Teknologinævn har haft, vil man også dér kunne se, at nogle af de spørgsmål, som SF nævner, er noget af det, de har beskæftiget sig med.

Så skal vi også passe på – det er så et andet emne – at et sådant råd ikke får tildelt en kompetence, der giver dem en begrundet forventning om, at når de kommer med udspil, så er Folketinget blot et gummistempel eller et ekspeditionskontor, for når de nu i deres fantastiske sagkundskab er nået frem til nogle konklusioner, må Folketinget da kunne forstå, at så skal vi se at få vedtaget tingene. Derfor skal formuleringerne om, hvilken kompetence dette råd overhovedet skal have, være langt mere præcise end dem, SF har givet i bemærkningerne.

Det tredje tema, jeg vil tage op, er spørgsmålet om, hvad der egentlig i dag skal til for at fremme en bæredygtig energiudvikling, altså en øget anvendelse af vedvarende energikilder, for Fremskridtspartiet synes, det er en god idé, at vi bruger mere vedvarende energi. Men vi kan jo konstatere også fra vores arbejde i Folketingets Energiudvalg, at de mennesker, som gerne vil opstille vindmøller, de mennesker, som gerne vil have nogle forskellige former for alternative energianlæg, ofte mødes af en dyne af bureaukrati fra stat, amt og kommune, og derfor kunne det være en passende opgave for dette råd også at få kortlagt, hvilke bureaukratiske hindringer der i dagens Danmark er for, at vi kan få lov til frit at benytte os af vedvarende energikilder.

Det sidste tema er, at SF angiver, at man ønsker, at dette råd skal have et selvstændigt sekretariat. Det lyder selvfølgelig sympatisk, og jeg fortolker det på den måde, at det skal være uafhængigt af ministeriet. Det skal ikke være ministeriet, der sætter dagsordenen, rådet skal have sit eget sekretariat. Men i det øjeblik, det ikke længere er i ministerielt regi, betyder det også, at dette råd skal have sit eget budget, og det kunne jo være interessant at få indsigt i, hvad SF har af forventninger til, hvad dette råd skal have af budgetrammer. Hvad taler vi om? Er det 10, 15, 20 mio. kr., eller hvor mange penge er det?

Den sidste bemærkning, inden jeg kommer med konklusionen, er om sammensætningen af rådets medlemmer. Der foreslår SF, at det skal være repræsentanter for organisationer for vedvarende energi. Hvis et sådant råd skal opnå den fornødne pondus og respekt i befolkningen, må det ikke være sådan, at man kun lader, tillad mig udtrykket, den ene side af energidebatten repræsentere deri, for så gør man sagen en bjørnetjeneste. Hvis man vil have, at dette råd virkelig skal have pondus bag sine synspunkter, burde man også invitere repræsentanter for det mere etablerede, traditionelle energiforum med.

Derfor er konklusionen fra Fremskridtspartiet, at vi gerne deltager i udvalgsarbejdet, og kan vi få en række af de forbehold, vi har haft, flettet ind, ser vi positivt på beslutningsforslaget. Ellers vil vi vende tommeltotten nedad, hvis vi skal have ordlyden, som den ligger her i dag, til afstemning.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Vi er i Enhedslisten meget positive over for beslutningsforslaget, som det er fremsat af SF. Vi opfatter det sådan, at det drejer sig om en erstatning for VE-rådet, og ikke, som det blev fremstillet før, at de muligvis skal eksistere sideordnede.

Man kan så beklage lidt, at hverken SF eller Enhedslisten har fået ideen til at fremsætte dette beslutningsforslag for et halvt eller et helt år siden, for det havde jo været pragtfuldt, hvis det havde eksisteret i dag. Så kunne det have været med til at lægge ordentligt op til, at vi også fik en indstilling fra deres side, når vi skal til at lave en revision af energiplanen.

Jeg opfatter det sådan, at et råd, som det er skitseret her i beslutningsforslaget, ville være ideelt til også at være med at forberede en debat om revision af energiplanerne og energimålsæt-

ningerne. Sådan læser jeg forslaget. Men man må så sige bedre sent end aldrig, og derfor vil vi gerne støtte, at der kommer noget ud af dette beslutningsforslag.

Jeg synes især, det er en god ting at få et virkelig uafhængigt råd, og at det bliver sammensat, sådan som der peges på i forslaget, så organisationer som Økologisk Råd, Forum for Energi og Udvikling, forskningsinstitutioner osv. og lokale energikontorer og miljø- og energikontorer er dem, der kommer til at dominere dette råd. Dels er det de lokale miljø- og energikontorer, der har fingeren på pulsen, og dels kan man samtidig sikre en overordnet vurdering, hvor man får vægtet energipolitikken også i forhold til en samlet økologisk udvikling, hvor der jo en gang imellem er nogle sammenstød inden for det område.

Vi synes, det er et udmærket forslag, og vi tror egentlig godt, at man kan have et råd for energiudvikling og samtidig ved siden af det et råd for økologisk udvikling. Vi kunne måske overveje også at begynde at diskutere, hvordan vi får den samlede økologiske udvikling på banen. Det kan godt være, at der skal være et økologisk råd, som også er rådgivende over for både Folketing og regering og andre, når det drejer sig om at sikre en økologisk udvikling.

Med disse kommentarer vil vi gå positivt ind for forslaget. Jeg opfatter det da også sådan, at der var nogle positive signaler, og jeg synes egentlig ikke, at forslaget er så afhængigt af, at der skal fastlægges en ny energipolitik, for rådet er jo netop et råd, der fremover skal være med til at rådgive om den slags ting som de nye energiplaner.

I samme åndedrag vil jeg sige, at jeg også ser frem til en forespørgselsdebat, som vi har anmeldt, og som nu er programsat til den 19. marts, hvor det netop gælder udviklingen for energiselskaberne, som med deres beslutninger faktisk er med til at fastlægge energipolitikken langt frem i tiden, også inden vi måske får lavet en revideret energiplan. Så jeg synes, at det er en udmærket ting, at det kan komme på dagsordenen endnu en gang og blive klaret af under den forespørgselsdebat, som kommer den 19. marts.

Vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet med beslutningsforslaget.

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er utrolig glad for den velvillige behandling, beslutningsforslaget har fået, og jo især dér, hvor der var allermost støtte.

Der var forskellige nuancer hos ordførerne, men jeg vil især gerne kvittere for den meget stærke støtte fra fru Elsebeth Gerner Nielsen, som desværre er gået nu, og fra hr. Bent Hindrup Andersen. Jeg vil også gerne takke for den positive modtagelse, som miljø- og energiministeren har givet forslaget her i dag, sådan at beslutningsforslaget kan indgå i det videre arbejde med »Energiplan 2000«.

Jeg vil også gerne trods det sene tidspunkt komme med nogle yderligere bemærkninger til ordførerne. Desværre kan jeg se, at hr. Erik Mortensen er gået, men jeg forstod på den socialdemokratiske ordfører, at der var en positiv holdning, men at man ikke i den foreliggende form kunne tilslutte sig beslutningsforslaget. Jeg vil gerne sige, at vi fra SF's side naturligvis er åbne og indstillet på drøftelser i forhold til de bemærkninger, der kom fra bl.a. hr. Erik Mortensens side.

Det er jo lidt vanskeligt at stå og sige pæne ord til de ordførere, der er gået, men jeg vil alligevel også gerne kvittere over for hr. Hansen-Nord, som godt ville vurdere. Der var altså ikke nogen afvisning. Der var faktisk også nogle positive tilkendegivelser.

Jeg vil gerne sige, at der er faktisk ikke tale om at tillægge Rådet for bæredygtig energiudvikling større kompetence. Man kan sige, at de får flere opgaver, men hvad angår kompetencen, svarer den faktisk fuldstændig til den, der i øvrigt tidligere var tildelt Styregruppen for vedvarende energi, som jo også havde selvstændigt sekretariat og kunne disponere over nogle penge.

Til hr. Rechendorff vil jeg gerne sige, at jeg opfattede hans udtalelser sådan, at man ikke umiddelbart var imod, altså at der også var en vilje til at fortsætte en drøftelse om forslagens indhold.

Til hr. Kim Behnke, der sagde, at der mangler noget i forslaget: Det, der lå i det, var, at VE-rådet skulle nedlægges. Det er klart, at det er en konsekvens, der ligger i forslaget: Opretter man et nyt råd, er det klart, at VE-rådet bliver overflødig. Det kører jo også på en dispensation, kan man sige, i øjeblikket.

Og så rejser spørgsmålet, om det ikke kommer lidt på tværs af Teknologirådet. Den opfattelse deler jeg ikke, for Teknologirådet har faktisk en lang række forskellige opgaver, og netop på dette område med vedvarende energi, som det er så vigtigt at vi får sat ekstra skub i, er der sandelig nok at tage fat på at lave høringer om, så der vil ikke være nogen kollisioner.

Hr. Kim Behnke rejser også spørgsmålet, om et sådant råd kunne afdække, hvilke hindringer der er for at fremme vedvarende energi. Det er klart, at det kunne være en af opgaverne at afdække de barrierer, der er, for der er en lang række barrierer, som faktisk kræver, at man anskuer tingene lidt på tværs af sektorerne også for at finde ud af, hvordan man kan fremme den vedvarende energi bedst muligt.

Med hensyn til sekretariatet er det med som en vigtig del af forslaget, at der skal være en selvstændighed i arbejdet. Det, jeg forestiller mig, er altså, at der selvfølgelig bliver afsat nogle penge til, at et sådant sekretariat kan fungere.

I øvrigt med hensyn til sammensætningen er der lagt op til, at det er vedvarende energi-folk, ildsjæle, der brænder for sagen, der skal sidde i dette råd. Hvis man vil overveje, om andre interessenter på energiområdet skal deltage, er det klart, at det kan drøftes. Men det vil være helt afgørende for SF, at vi virkelig får opprioriteret den vedvarende energi, og at der kommer nogle mennesker, som vil være med til at stimulere den offentlige debat, og som på alle mulige måder kan udbrede tanken om vedvarende energi, sådan at det her kan blive en folkesag. Vi mangler virkelig nogle, der vil være med til at støtte hele tankegangen, og som kan udbrede den aktivt. Dette råd vil være en af bidragsyderne, en katalysator i processen.

Der skal ske meget på området, hvis vi virkelig for alvor skal sætte skub i den vedvarende energi og arbejde hen imod, at så stor en del af energiforsyningen skal klares fra vedvarende energi, som der er lagt op til i den model, som miljø- og energiministeren har lanceret i »Danmarks Energifremtider« som den mest vidtgående model. Der skal en omfattende omstilling til i vores samfund, og det betyder, at der skal utrolig mange aktører med i dette spil. Derfor er det vigtigt at få nogle ildsjæle med i arbejdet her i et VE-råd.

Afslutningsvis skal jeg sige, at jeg er meget tilfreds med den positive modtagelse, og jeg ser naturligvis frem til de kommende forhandlinger om beslutningsforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Enerkipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget Elisabeth Arnold har meddelt mig, at hun ønsker at udtræde som medlem af den danske delegation til Europarådets Rådgivende Forsamling. Som nyt medlem har den pågældende valggruppe udpeget

medlem af Folketinget Per Kaalund. Den pågældende er herefter valgt.

Medlem af Folketinget Per Kaalund har meddelt mig, at han ønsker at udtræde som stedfortræder af den danske delegation til Europarådets Rådgivende Forsamling. Som ny stedfortræder har den pågældende valggruppe udpeget medlem af Folketinget Elisabeth Arnold. Den pågældende er herefter valgt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 25. januar 1996, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 22.31
